

Zpráva ze šestého zasedání smluvních stran (Meeting of Parties) Protokolu o vodě a zdraví, které se konalo ve dnech 16. – 18. 11. 2022 v Ženevě

Složení (funkce) delegace ČR: Matyáš Fošum, Ř OVZ, Dana Lupačová MEZ/2

Stručná informace o prezentovaném stanovisku ČR, průběhu a výsledcích jednání:

6. zasedání smluvních stran Protokolu o vodě a zdraví (dále jen Protokol a Zasedání) bylo poznamenáno ruskou invazí na Ukrajinu, kdy ČR podpořila ukrajinskou snahu o jasné sdělení nevyprovokované agrese Ruska vůči Ukrajině, které dlouhodobě ovlivňuje také situaci v oblasti vody a zdraví. ČR musela převzít iniciativu v této oblasti jako předsednictví za celou EU a vystoupila na podporu Ukrajiny, a také protože Ukrajina bohužel nemohla dodat podepsané plné moci z Ukrajiny, jak požadoval sekretariát.

Zasedání se zúčastnilo 300 účastníků ze 45 zemí Evropského regionu WHO, včetně ministrů, státních tajemníků a velvyslanců. Taková široká účast na vysoké úrovni potvrzuje význam Protokolu jako účinné regionální platformy pro tvorbu politiky v oblasti vody, hygieny, hygieny (WASH) a zdraví, pro výměnu znalostí a pro usnadnění vnitrostátního pokroku a rozhodování.

Zasedání na vysoké úrovni poskytlo členským státům (ČS) příležitost prodiskutovat ponaučení z pandemie covid-19, přijaté politické reakce a WASH intervence a jejich význam pro možné budoucí pandemie. ČS si také vyměnily zkušenosti o tom, jak posílit odolnost vůči klimatu v odvětví vody, hygieny a zdravotnictví. Závěry Zasedání vyvozují ucelená sdělení o opatřeních potřebných k posílení odolnosti vůči krizím a o úloze Protokolu jako právně závazného nástroje, který taková opatření podporuje. Tyto zprávy předloží Maďarsko, které se stalo nově předsedajícím státem Protokolu, jako vstup pro Konferenci OSN o vodě v roce 2023.

Zasedání rovněž zhodnotilo dosažené výsledky a pokrok v provádění Protokolu a přijalo nový ambiciózní pracovní program na období 2023–2025, který se zabývá klíčovými regionálními výzvami a prioritami.

Další informace a rozhodnutí

Roste zájem o Protokol, kdy čtyři země (Itálie, Kazachstán, Severní Makedonie a Uzbekistán) jsou v procesu ratifikace/přistoupení k Protokolu a také generální tajemník OSN zdůraznil výzvu k přistoupení a vyzval všechny země, aby Protokol ratifikovaly a usilovaly o jeho plnou implementaci.

Zasedání zvolilo Maďarsko předsedou na období 2023–2025 a novými členy předsednictva Protokolu byly zvoleny Lucembursko a Moldavsko. Byli také zvoleni noví členové Výboru pro dodržování Protokolu v čele s předsedou ze Švýcarska.

Bylo vydáno sedm nových publikací, které byly prezentovány v jednotlivých segmentech společně se zkušenostmi zemí a vždy se také vedla k jednotlivým oblastem plodná diskuze:

1. Protokol o vodě a zdraví – hybná síla v oblasti vody, hygieny, hygieny a zdraví

[The Protocol on Water and Health – Driving action on water, sanitation, hygiene and health](#)

2. Voda, sanitace a hygiena ve zdravotnických zařízeních: praktický nástroj pro hodnocení situace a plánování zlepšení

[Water, sanitation and hygiene in health-care facilities: a practical tool for situation assessment and improvement planning](#)

3. Pitná voda, hygiena a hygiena v Evropském regionu WHO: hlavní body a pokrok směrem k dosažení Cíle udržitelného rozvoje 6

[Drinking-water, sanitation and hygiene in the WHO European Region: highlights and progress towards achieving Sustainable Development Goal 6](#)

4. Terénní průvodce pro zlepšení malých zásob pitné vody: plánování bezpečnosti vody pro venkovské komunity

[A field guide to improving small drinking-water supplies: water safety planning for rural communities](#)

5. Kalkulace a financování drobného zásobování vodou a sanitárních služeb

[Costing and financing of small-scale water supply and sanitation services](#)

6. Zajištění bezpečné hygieny pro všechny: Oblasti pro opatření ke zlepšení situace v Evropském regionu

[Delivering safe sanitation for all: Areas for action to improve the situation in the pan-European region](#)

7. Učinit vodu a sanitaci dostupnou pro všechny: Možnosti politiky a osvědčené postupy k zajištění dostupnosti bezpečné pitné vody a sanitárních služeb v Evropském regionu

[Making water and sanitation affordable for all: Policy options and good practices to ensure the affordability of safe drinking water and sanitation services in the pan-European region](#)

Byla přijata základní poučení o zvýšení odolnosti vůči změně klimatu prostřednictvím Protokolu o vodě a zdraví, které poskytuje systematický přehled o tom, jak rámec Protokolu, oblasti práce a nástroje mohou podpořit opatření citlivá na klima v sektoru vody a hygieny a také informace k Protokolu o vodě a zdraví a pandemii covid-19: relevance, získaná ponaučení a budoucí perspektivy, poskytující souhrn úvah týkajících se WASH ve vztahu ke covid-19 a koncepční přehled role Protokolu v prevenci a kontrole epidemií a pandemií infekčních nemocí. Také byla připravena regionální zpráva o provádění Protokolu za rok 2022 založená na analýze 35 národních souhrnných zpráv předložených smluvními stranami a dalšími státy v rámci pátého cyklu podávání zpráv Protokolu.

Sekretariát připravil prezentaci a kulatý stůl ke struktuře financování, které se skládá z OSN pravidelný rozpočet + WHO pravidelný rozpočet (přehled, co se z toho platí...), ale nic z toho není určeno specificky jen na Protokol, a navíc náklady na zaměstnance WHO EURO Bonn platí dobrovolně Německo (nejde z celkového rozpočtu WHO).

Přehled financování za poslední období, kdy příspěvky kolísaly, když jen menšina zemí pravidelně a významně přispívá, a další země přispívají nepravidelně a málo a ostatní země nepřispívají finančně na činnost Protokolu. Jestliže má sekretariát nejisté finance, špatně se plánuje práce a zabere mnoho času shánět granty. Řešení vidí sekretariát Protokolu v pravidelném příspěvku od všech stran Protokolu, nejlépe jako 1% OSN rozpočtové škály, aby šlo předvídat finanční příspěvek. Proto byl v této sekci uspořádán "roundtable", během kterého měly země odpovědět na otázky: 1. Jaký finanční příspěvek mohou dát na období 2023–2025? 2. Jak vidí dále udržitelné financování Protokolu? 3. Jak mohou práci podporovat „in kind“? ČR žádný finanční příspěvek nepřislíbila, ale zmínila poskytnutý příspěvek v minulém období a stálou podporu WASH v rámci rozvojové spolupráce (zajišťuje MZV) a nabídla případně expertní kapacitu. Zasedání schválilo navržený program a rozpočet pro období 2023–2025, jak byly uvedeny v příslušném dokumentu.

Datum a místo příštího zasedání

Zasedání přivítalo nabídku Maďarska hostit sedmé zasedání v roce 2025 v a poděkovalo Švýcarsku za zorganizování šestého zasedání.

Návrh na využití získaných poznatků, resp. materiálů:

Další činnost ČR vůči Protokolu o vodě a zdraví.

Písemné dokumenty /název, u koho jsou uloženy/: MEZ a na webových stránkách Protokolu: [Sixth session of the Meeting of the Parties to the Protocol on Water and Health | UNECE](#) jsou k dispozici nejdůležitější informace, prezentace, dokumenty, publikace, seznam účastníků a fotografie.

V Praze 19. prosince 2022

Zapsala Dana Lupačová